

— Не ги е чела, а ги е слушала отъ майка си и отъ баба си. Тѣ пъкъ отъ майка си и отъ баба си.

— Е — е, — извика едно отъ насъ. Че то нѣма край.

— Нѣма зеръ. Откакъ свѣтъ свѣтува, все тия приказки се разправятъ. И все тѣй се разправятъ, както ви ги разправямъ азъ. Тѣй ще ги разправа и майка ви на вашитѣ деца. а пъкъ вие на тѣхнитѣ.

Ние се посмушкваме и се поусмиваеме едно на друго. Смѣшно ни е, гдето ще имаме деца и внуци. Че да имъ разправяме бабинитѣ приказки. Усмива се и баба.

— Ха, сега пъкъ майка ви да изпѣ една стара пѣсенъ. Тя е млада и нейниятъ гласъ по-издържа.

Мама наплюнчи прѣститѣ си, заусуква нишката на кжделята и кротко запита, коя пѣсенъ искатъ. Тати се обади:

— Страхиловата, за Страшила страшенъ хайдутинъ Нея най-много обичамъ.

Ние се спотаихме отново. Тѣнкиятъ гласъ на мама се понесе и занарежда дума по дума, сжщо като на приказка. Всички се унесохме по гласа и по думитѣ на пѣсенъта. Тати слуша, слуша, па току махна кожата и заприглася на мама. Отначало тихо, а сетне все повисоко и по-високо. Когато се свърши пѣсенъта, една радостна въздишка се изтрѣгна отъ гърдитѣ ни. Страхилъ израстна предъ очитѣ ни, и азъ поискахъ въ себе си да стана юнакъ като него. Но никому не казахъ, какво ми мина презъ ума. Досрамъ ме.

Следъ тази пѣсенъ мама изпѣ още една и още една. Все такива — за старо време, когато българитѣ сж се борили за свободата. Да бѣше ни пѣла цѣла ноцъ, пакъ нѣмаше да ни дойде на умъ за сънь. Татко долови това и рече:

— И тѣй, и тѣй се разсънихте, ами я току и азъ да ви кажа нѣщо. Утре е света недѣля, и можете да си поспите по-длъжко. Ха, да видимъ, кой ще познае, какво е това: „Бѣла патка на единъ кракъ стои.“

— Гатанка! — извикахъ азъ.

— Гатанка зеръ.

Дълго се мжчихме да отгатнемъ, но не можахме. Най сетне, баба не се стърпѣ и каза:

— Зелка бре, зелка.

— Ами я сега да видимъ, туй пъкъ какво е. И тати каза: „Конъ не видѣлъ, крака размахалъ“.

Пакъ никой отъ насъ не можа да узнае.

— Ухъ, глупчовци, такива. — укори ни весело тати. Това не е гатанка. Туй е пословица. Казва се за човѣкъ, които не е свършилъ една работа, пъкъ мисли, какво ще стори съ печалбата ѝ.

— Ти ли я измисли, татко? — полюбопитствувахъ азъ.

— Не съмъ, не съмъ. Измислилъ я е нѣкой, но кой е той, не се знае. Както не се знае, кой е измислилъ и приказкитѣ, и пѣснитѣ, гдето ги пѣемъ и по коледа, и по великдень, и по жетва, и при суша. И, защото не се знае, казваме, че ги е измислилъ народътъ. Затуй ги наричаме народни приказки, пѣсни, гатанки, пословици, баяния и т. н., и т. н. А пъкъ като стигнете въ класоветѣ,